

VALÓDI EGYÜTTMŰKÖDÉS A RENDÉSZETÉRT FELELŐS SZEREPLŐK KÖZÖTT

A rendészetért felelős szereplők közötti együttműködésről napjainkban gyakran beszélünk. Rendszeresen hallunk és olvasunk a Rendőrség által elért figyelemreméltó statisztikai eredményekről. Egyértelműen kijelenthető, hogy Magyarország rendőrsége jól működik, a közbiztonság szilárd és kiegyensúlyozott. A rendőri eljárásokban regisztrált bűncselekmények száma jelentős és folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. A magyar állampolgárok szubjektív közbiztonság érzete kifejezetten jó, az emberek megbíznak a rendőrségben. Éppen ezért a rendészetért felelős szereplők közötti együttműködésről bármelyik rendőrkapitányság vezetője beszélhetne.

Mi az oka mégis annak, hogy ezt a megtisztelő felkérést és lehetőséget a Bicskei Rendőrkapitányság vezetője kapta? Az ok bizonyára az, hogy az eddigiekben eltöltött harmincegy éves közszolgálati pályafutásomból huszonhárom év rendőri illetve rendőri vezetői, továbbá nyolc év önkormányzati vezetői (polgármesteri) tapasztalattal bírok. Olyan rendőri vezetőként látom el a hivatásomból adódó feladataimat, aki a rendőrség és az önkormányzat közötti kapcsolatot mindkét irányból megtapasztalta.

Rendőri pályafutásomat a Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitányságának Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztályán kezdtem nyomozói beosztásban. A hat éven keresztül kerületben megszerzett szakmai tapasztalat a teljes rendőri pályafutásomhoz erős gyakorlati alapokat adott. Munkámat később a BRFK központi szerveinek különböző osztályain folytattam szervezetbűnözés elleni, illetve ifjúságvédelmi területeken. Voltam nyomozó, felderítő, vizsgáló. Pályafutásom felejthetetlenül szép időszaka a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Vizsgálati Osztály osztályvezetői beosztásának betöltése volt, amely együtt járt a bűnügyi igazgató helyettesítésével járó feladatok ellátásával is. Ebből a pozícióból nyertem el szülővárosom, a Bács-Kiskun megyében található Szabadszállás választópolgárainak bizalmát, és lettem két cikluson keresztül az alföldi kisváros polgármestere. Erre az időszakra tehető a településen működő rendőrőrs állományának önkormányzati támogatása, és a dolgozók jutalmazásának kezdete. A Rendőrség hivatásos állományába visszatérve a Belügyminisztériumban jogszabály alkotói területen láttam el a rám bízott feladatokat. Ezt követően - több mint hét évvel ez előtt - kaptam lehetőséget a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság Bicskei Rendőrkapitányságának vezetésére. Az általam irányított rendőri szervezeti egység illetékességi területe tizenhat településből áll. A járás lakosságának lélekszáma 40 ezer főre tehető. A terület földrajzi fekvéséből adódóan speciális helyzetben van. Ebben a térségben található például a világ legszebb stadionjaként ismert felcsúti Pancho Aréna.

Az eredményes rendészeti tevékenységért, illetve az állampolgárok szubjektív közbiztonság érzésének szinten tartásáért, illetve optimális esetben folyamatos javításáért szolgáló szereplők közötti együttműködés célját soha nem szabad szem elől téveszteni. A cél nem az együttműködés maga. Az együttműködés nem más, mint eszköz. Az együttműködés célja a bűncselekmények és szabálysértések elkövetésének megelőzése, a

folyamatban lévő jogsértések megszakítása, illetve a bűncselekmények (szabálysértések) elkövetőinek felderítése, felelősségre vonása. Az együttműködés ennek a célnak van alárendelve és ezt a célt szolgálva kell, hogy megvalósuljon.

Az együttműködés csak úgy képes hatékonyan működni, ha a résztvevő partnerek közötti szerepek és célok egyértelműek. Az együttműködők képesek a közös gondolkodásra, így nyitottak az egyeztetésre és a folyamatok értékelésére; az információkat megfelelő formában és a szükséges szintig képesek megosztani.

A közbiztonság olyan társadalmi produktum, amely jelentős hatással bír a települések megítélésére, a polgárok Rendőrségről alkotott véleményére, és a lakosság életkörülményeinek alakulására. Jelentősége napjainkban felértékelődött. Sikerének legfőbb letéteményese a Rendőrség. Feladatát azonban nem lenne képes eredményesen ellátni a rendészeti teendőket segítő, vagy résztvevő szereplők nélkül. Szándékosan említék szereplőket, és nem szervezeteket. Ennek oka az, hogy nem szabad megfeleledkezni az állampolgárok szerepéről. Nem lehet hatékony rendészeti tevékenységről beszélni az állampolgárok bevonása és támogatása nélkül. Ugyanakkor fontosak a kritikus meglátásaik, a visszajelzéseik, és a véleményük is. Legfőbb stratégiai partnereink az önkormányzatok, illetve a polgárőr szervezetek. Egyre erősebb szerep jut a magánbiztonsági szolgálatoknak is. Gyakori segítséget nyújtanak az egyéb rendészeti feladatokat ellátó alkalmazottak is, így vadőrök, halőrök, mezőőrök.

Rendőrségi szerepkört tekintve a legjobban látható, és az állampolgárok által leginkább érzékelhető tevékenység a közterületi rendőri jelenlét. A polgárok megnyugodva és elégedetten érzékelik a közösségi területeken megjelenő, és az állampolgárokkal kommunikáló egyenruhás rendőri állomány minél gyakoribb feltűnését. Különös jelentőséggel bír a körzeti megbízottak szerepe. Törekedni kell a „mi rendőrünk, a falu rendőre” kép erősítésére. A Bicskei Rendőrkapitányság illetékességi területén, a közterületeken alapvető elvárás a gyalogosan ellátott szolgálat. A körzeti megbízottak minden negyed évben legalább egy alkalommal kötelesek a területükön működő önkormányzatok, intézmények, civil szervezetek vezető képviselőit személyesen felkeresni és ezt dokumentálva a napi munkakapcsolatokat frissen tartani.

A lakosság szubjektív közbiztonság érzetének pozitív alakulását nem csak a közterületi állomány tudja befolyásolni. A bűnügyi területen dolgozó kollégák hozzáállása jelentősen képes alakítani a biztonságérzetet, illetve a rendőrségről kialakított képet. A Bicskei Rendőrkapitányság személyi állománya a törvényekben megfogalmazott és vezetői utasításokkal ránk rótt feladatokat maradéktalanul és tudása legjavát nyújtva hajtja végre.

Igyekszünk a képet bűnügyi területen is javítani. Ezért alkalmazunk két speciális szabályt bűnügyi területen és a tulajdon elleni szabálysértések feldolgozása során. A „három napos szabály” szerint az ügyek előadói az ügyirat kézhezvételétől számítva három napon belül kötelesek felvenni a kapcsolatot a sértettel, vagy feljelentővel, és egyeztetni vele. A „nyolc napos szabály” értelmében pedig minden folyamatban lévő ügyben nyolc naponta az ügyet előbbre vivő, érdemi eljárás cselekmény elvégzése kötelező. Nagyon pozitív a visszajelzés, hiszen ennek köszönhetően az ügyek sértettjei érzékelik azt, hogy a Rendőrség fontosnak tartja sérelmeik kezelését.

A polgárőrökkel való együttműködés keretei között, a napi kapcsolattartás mellett egyeztető értekezleteket, és konzultációs jellegű oktatásokat szervezünk. A partnerekkel való kapcsolattartásra vonatkozó előírások maradéktalan betartása alapvető elvárás. Ilyen kapcsolattartási forma az évente egy alkalommal kötelezően előírt Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum és Konzultáció összehívása. A Bicskei Rendőrkapitányság illetékességi

területén működő önkormányzatok polgármesterei, polgárőr vezetői, az intézmények vezetői, az egyházak képviselői a meghívásoknak minden évben eleget tesznek. Emellett bevezettünk egy saját kezdeményezésű nyitott, kerekasztal jellegű egyeztetési lehetőséget, amelyet minden év első hónapjaiban, legkésőbb február hónapig bezárólag hívunk össze. Ennek során kötetlen formában van lehetőség az önkormányzati tervek, elképzelések ismertetésére, és azok közbiztonsági jellegű vonzatai kapcsán a rendőrséggel való egyeztetésre. Az önkormányzati beszámolók alkalmával megfogalmazott képviselői hozzászólásokat egyenrangú partneri jelzésként kezeljük. Azokra azonnal reagálunk, és a szükséges intézkedéseket meg tesszük.

Bűnmegelőzés területén alapvető filozófiánk szerint nem várjuk meg, hogy egy elkövetési mód az illetékességi területünkön megjelenjen. A „megelőzés” kifejezést valóban szó szerint értelmezzük. Ennek megfelelően, ha tudomást szerzünk arról, hogy az ország bármely pontján megjelent egy újfajta elkövetési mód, akkor a veszélyeztetett társadalmi réteget (például a nyugdíjasokat) haladéktalanul figyelmeztetjük, és figyelemfelhívó, bűnmegelőzési előadást tartunk nekik. Közel egy évtizede fogadunk a rendőrkapitányságon csoportosan érkező gyermekeket különböző oktatási intézményekből, és bemutatjuk nekik az objektumot, illetve a rendőri munka jellegzetes eszközeivel is megismerkedhetnek. Kapitányságunkon több alkalommal jártak már határon túli, például Erdélyben, Kárpátalján élő gyermekek.

A kreativitás jegyében a Bicskei Rendőrkapitányság példamutató jelleggel és a lakosság elismerése mellett gyakorta áll elő új ötletekkel. Sajnálatosan még a szakmai körökben sem közsímet tény, hogy bicskei kezdeményezés az öt éve bevezetett kerékpár regisztrálás, amit már nagyon sok kapitányság átvett tőlünk. Ennek az a lényege, hogy az önkormányzatokkal történő egyeztetés alapján, többnyire települési szintű rendezvényekhez csatlakozva, a rendőrkapitányság dolgozói nyilvántartásba veszik a lakosság kerékpárjait, robogóit. A regisztráció természetesen önkéntes és ingyenes. A nyilvántartásba vett járművekről fotókat készítenek és rögzítik azok azonosító jeleit, számadatait. A folyamatos és következetes regisztráció eredményeként több mint ezer járművet vettünk nyilvántartásba. A kezdeményezésnek három pozitív hozadéka van:

1. Közvetlen kapcsolatba kerül a lakosság a rendőrséggel.
2. A járművek eltulajdonítása, vagy a tulajdonosok birtokából egyéb úton történő kikerülésének esetén lehetőség van azok eredményes keresésére, körözésére, felkutatására
3. Az elkövetők felé üzenet jelleggel és visszatartó erővel bír.

A közelmúltban kiírt „Hogyan látom a (bicskei) rendőröket?” című gyermekrajz pályázat kiválóan alkalmas volt a szülők, nevelők, gyermekek bevonásával megvalósuló bűnmegelőzési tevékenységre. A szervezésben és kivitelezésben önkormányzati és állampolgári segítséget kaptunk. Az állampolgárok bűnmegelőzési tevékenységbe való bevonására jó alkalmat teremtett az időskorúak számára tartott önvédelmi oktatás.

A baleset-megelőzési bizottságok papírforma szerinti tagságán kívül a bizottsági ülésekbe célszerű meghívni a polgármestereket, intézményvezetőket és közlekedési témában bejelentéssel hatóságokhoz forduló állampolgárokat. Jól működő együttműködési lehetőség az önkormányzati baleset-megelőzési tárgyú elképzelések szakmai egyeztetése és támogatása.

Alapelveink a törvényesség, emberség, tisztesség, tényyszerűség, eredményesség, kommunikáció, kreativitás, aktivitás, maximalizmus, empátia, önkritika és kritika

szolgáltatásunk minden területére meghatározzák elvárásainkat. Az ezeknek történő megfelelés biztosítékot ad az együttműködés hatékony fenntartására is. Feladatainkat akkor tudjuk magas szinten ellátni, ha a reális alapokon nyugvó egyéni és szakmai céljaink elé a nemzet és állam céljait helyezzük. Minden egyéb cél ennek a gondolatnak alárendelve nyerhet valódi értelmet. Ezt az együttműködés során is figyelembe kell venni.

A jó közbiztonság elégedett állampolgárokat és települési vezetőket eredményez. Lehetőség nyílna önkormányzati forrású elismerések átadására, vagy beruházások kivitelezésére. A megbecsülés motiválja a személyi állományt, amely kreatív munkavégzést, további eredményekre való törekvést, jobb és gyümölcsözőbb együttműködést generál a rendészetért felelős szereplők között. Ilyen motiváló önkormányzati támogatásból volt lehetőség a Bicskei Rendőrkapitányság munkatársainak elismerésére, jutalmazására, vagy a közelmúltban átadott korszerű kondicionáló terem átadására.

Magyarországon ez ideig egyedülálló módon, a Bicskei Rendőrkapitányság volt az első rendőri szervezeti egység, amelyet megyei (területi) szintű önkormányzati vezetés, a Fejér Megyei Közgyűlés elismerésben részesített, a Salamon Lajos Díj átadásával.

A közterületen szolgálatot ellátó rendőri állomány képzését szolgáló, bicskei kezdeményezésű „intézkedések kommunikációs és lélektani kérdései” című tréning rendszerű oktatás lebonyolítását jelentősen elősegítette a példás önkormányzati kapcsolat. Kuriózusként fog a rendőri-önkormányzati együttműködés történelmébe bekerülni annak az előkészületben lévő tervnek a végrehajtása, melynek eredményeképpen polgármesterként kialakított határon túli partnertelepülési kapcsolataim eredményeként az Erdélyben található Vargyas községből érkező fafaragó népi iparművész adományként székely kaput készít Bicske város számára.

Az egységes közszolgálatban ez idáig eltöltött több mint három évtizedes szolgálati viszonyom huszonhárom év rendőri és nyolc év önkormányzati (polgármesteri) jogviszony során megszerzett tapasztalatokkal ruházott fel. Polgármesterként megismertem az egységes közszolgálat önkormányzati szegmensét. Megfelelő körülmények között tudtam tanulmányozni az önkormányzatok és a Rendőrség, illetve a rendészet egyéb szereplőinek együttműködési lehetőségeit. Rendőri vezetőként az így (is) megszerzett tapasztalatokat igyekszem hatékonyan ötvözni. Gondolatébresztő hozzászólásomat ennek jegyében ajánlom a rendészeti szakma képviselőinek figyelmébe.